Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 13. novembra 2018 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Duševné vlastníctvo – Zosúladenie niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti – Smernica 2001/29/ES – Rozsah pôsobnosti – Článok 2 – Právo rozmnožovania – Pojem ‚dielo' – Chuť potraviny"

Vo veci C-310/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Odvolací súd Arnhem-Leuvarde, Holandsko) z 23. mája 2017 a doručený Súdnemu dvoru 29. mája 2017, ktorý súvisí s konaním:

Levola Hengelo BV

proti

Smilde Foods BV,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, M. Vilaras (spravodajca), E. Regan, T. von Danwitz a C. Toader, sudcovia A. Rosas, E. Juhász, M. Ilešič, M. Safjan, C. G. Fernlund, C. Vajda a S. Rodin,

generálny advokát: M. Wathelet,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. júna 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Levola Hengelo BV, v zastúpení: S. Klos, A. Ringnalda a J. A. K. van den Berg, advocaten,

– Smilde Foods BV, v zastúpení: T. Cohen Jehoram a S. T. M. Terpstra, advocaten,

– holandská vláda, v zastúpení: C. S. Schillemans, splnomocnená zástupkyňa,

– francúzska vláda, v zastúpení: D. Segoin a D. Colas, splnomocnení zástupcovia,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,

* Jazyk konania: holandčina.

– vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: G. Brown a Z. Lavery, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci N. Saunders, barrister,

– Európska komisia, v zastúpení: J. Samnadda a F. Wilman, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 25. júla 2018,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu pojmu „dielo“ v zmysle smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Levola Hengelo BV (ďalej len „Levola“) a spoločnosťou Smilde Foods BV (ďalej len „Smilde“) vo veci údajného porušenia práv duševného vlastníctva spoločnosti Levola týkajúcich sa chuti potraviny spoločnosťou Smilde.

Právny rámec

Medzinárodné právo

3 Článok 1 Bernského dohovoru o ochrane literárnych a umeleckých diel (Parížsky akt z 24. júla 1971) v znení zmien z 28. septembra 1979 (ďalej len „Bernský dohovor“) stanovuje:

„Štáty, na ktoré sa vzťahuje tento dohovor, tvoria Úniu na ochranu práv autorov k ich literárnym a umeleckým dielam.“

4 Podľa článku 2 ods. 1 a 2 Bernského dohovoru:

„1. Výraz ‚literárne a umelecké diela‘ zahŕňa všetky výtvory z literárnej, vedeckej a umeleckej oblasti bez ohľadu na spôsob alebo formu ich vyjadrenia, ako: knihy, brožúry a iné písomné diela; prednášky, preslovy, kázne a iné diela takej istej povahy; dramatické alebo hudobno-dramatické diela; choreografické diela a pantomímy; hudobné skladby s textom alebo bez textu; filmové diela, ktorým sú na roveň postavené diela vyjadrené spôsobom obdobným filmu; kresliarske, maliarske, architektonické, sochárske, rytecké, litografické diela; fotografické diela, ktorým sú na roveň postavené diela vyjadrené spôsobom obdobným fotografii; diela úžitkového umenia; ilustrácie, zemepisné mapy; plány, náčrtky a plastické zemepisné, miestopisné, architektonické alebo vedecké diela.

2. Zákonodarstvám štátov Únie sa však vyhradzuje možnosť ustanoviť, že literárne a umelecké diela alebo jedna alebo viac kategórií z nich nie sú chránené, ak nie sú zachytené na hmotný záznam.“

5 Podľa článku 9 ods. 1 Bernského dohovoru majú autori literárnych a umeleckých diel chránených týmto dohovorom výlučné právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie týchto diel akýmkoľvek spôsobom alebo v akejkoľvek podobe.

6 Podľa článku 9 Dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva uvedenej v prílohe 1 C Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie (WTO), ktorá bola podpísaná 15. apríla 1994 v Marrákeši a schválená rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 týkajúcim sa uzavretia

dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994) (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80):

„1. „Členovia budú dodržiavať ustanovenia článkov 1 až 21 [Bernského dohovoru] a jeho príloh. …

2. Ochrana autorských práv sa bude vzťahovať na vyjadrenie, a nie na myšlienky, postupy, metódy činnosti alebo matematické pojmy ako také.“

7 Svetová organizácia duševného vlastníctva (WIPO) prijala 20. decembra 1996 v Ženeve zmluvu WIPO o autorskom práve, ktorá nadobudla účinnosť 6. marca 2002. Táto zmluva bola v mene Európskeho spoločenstva schválená rozhodnutím Rady 2000/278/ES zo 16. marca 2000 (Ú. v. ES L 89, 2000, s. 6; Mim. vyd. 11/033, s. 208, ďalej len „zmluva WIPO o autorskom práve“). Podľa článku 1 ods. 4 uvedenej zmluvy:

„Zmluvné strany budú dodržiavať články 1 až 21 a Dodatok (Prílohu) Bernského dohovoru.“

8 Článok 2 tej istej zmluvy znie:

„Ochrana autorských práv sa vzťahuje na vyjadrenie a nie na myšlienky, postupy, spôsoby prevádzkovania alebo matematické koncepcie ako také.“

Právo Únie

Smernica 2001/29

9 Články 1 až 4 smernice 2001/29 obsahujú tieto ustanovenia:

„Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa týka právnej ochrany autorských práv a s nimi súvisiacich práv v rámci vnútorného trhu s osobitným dôrazom na informačnú spoločnosť.

2. S výnimkou prípadov uvedených v článku 11 sa táto smernica nezaoberá a žiadnym spôsobom neovplyvňuje existujúce ustanovenia spoločenstva súvisiace s:

a) právnou ochranou počítačových programov;

b) právom nájmu, právom vypožičiavania a s inými právami súvisiacimi s autorským právom v oblasti duševného vlastníctva;

c) autorským právom a s ním súvisiacimi právami uplatňovanými pri vysielaní programov prostredníctvom satelitnej a káblovej retransmisie;

d) trvaním ochrany autorských práv a niektorých súvisiacich práv;

e) právnou ochranou databáz.

Článok 2

Právo rozmnožovania

Členské štáty ustanovia výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, v celku alebo v časti:

a) pre autorov k ich dielam,

…

Článok 3

Právo verejného prenosu diel a právo sprístupňovania predmetov ochrany verejnosti

1. Členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.

…

Článok 4

Právo šírenia

1. Členské štáty poskytnú autorom vo vzťahu k originálu ich diela alebo k jeho rozmnoženinám výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akúkoľvek formu verejného šírenia predajom alebo iným spôsobom.

…“

10 Článok 5 smernice 2001/29 uvádza rad výnimiek a obmedzení výlučného práva autorov k ich dielam podľa článkov 2 až 4 tejto smernice.

Rokovací poriadok Súdneho dvora

11 Článok 94 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora stanovuje:

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania okrem znenia prejudiciálnych otázok položených Súdnemu dvoru obsahuje:

a) stručné zhrnutie predmetu sporu, ako aj relevantné skutočnosti, ktoré zistil vnútroštátny súd, alebo aspoň zhrnutie skutkového stavu, z ktorého prejudiciálne otázky vychádzajú;

b) znenie vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré možno v danom prípade použiť, a prípadne príslušnú vnútroštátnu judikatúru;

c) uvedenie dôvodov, pre ktoré sa vnútroštátny súd rozhodol položiť otázku o výklade alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktoré vnútroštátny súd vidí medzi týmito ustanoveniami a svojou právnou úpravou uplatniteľnou vo vnútroštátnom konaní.“

Holandské právo

12 § 1 Auteurswet (autorský zákon) stanovuje:

„Autorské právo je s výhradou zákonných obmedzení výlučné právo autora literárneho, vedeckého alebo umeleckého diela alebo jeho právnych nástupcov uverejňovať toto dielo alebo ho rozmnožovať.“

13 § 10 ods. 1 autorského zákona znie:

„Literárnymi, vedeckými alebo umeleckými dielami v zmysle tohto zákona sú:

(1) knihy, brožúry, noviny, časopisy a všetky ostatné písomné diela;

(2) divadelné a audiovizuálne diela;

(3) prejavy;

(4) tanečné a pantomimické diela;

(5) hudobné skladby s textom alebo bez neho;

(6) kresby, maľby, architektonické diela, sochy, litografie, rytiny a iné súborné diela;

(7) zemepisné mapy;

(8) návrhy, skice a plastické diela súvisiace s architektúrou, geografiou, topografiou alebo inými vedami;

(9) fotografické diela;

(10) filmové diela;

(11) diela úžitkového umenia, ako aj priemyselné vzory a modely;

(12) počítačové programy a prípravný koncepčný materiál;

a vo všeobecnosti akýkoľvek výtvor z literárnej, vedeckej a umeleckej oblasti bez ohľadu na spôsob alebo formu jeho vyjadrenia.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

14 „Heksenkaas“ alebo „Heks’nkaas“ (ďalej len „Heksenkaas“) je nátierka so smotanovým syrom a bylinkami, vytvorená holandským obchodníkom so zeleninou a čerstvými výrobkami v roku 2007. Zmluvou uzatvorenou počas roka 2011 previedol jej tvorca na spoločnosť Levola svoje práva duševného vlastníctva k tomuto výrobku za protihodnotu spojenú s obratom, ktorý mal byť dosiahnutý z jeho predaja.

15 Dňa 10. júla 2012 bol udelený patent na výrobný postup produktu Heksenkaas.

16 Od januára 2014 vyrába Smilde produkt nazvaný „Witte Wievenkaas“, ktorý je určený pre reťazec supermarketov v Holandsku.

17 Keďže sa Levola domnievala, že výroba a predaj tohto posledného uvedeného produktu porušuje jej autorské práva na „chuť“ Heksenkaas, podala proti spoločnosti Smilde žalobu na Rechtbank Gelderland (súd v Gelderlande, Holandsko).

18 Po tom, čo Levola uviedla, že z jej pohľadu autorské právo k chuti odkazuje na „celkový dojem spôsobený konzumáciou potraviny na chuťové orgány, vrátane pocitu v ústach vnímaného hmatom“, podala na Rechtbank Gelderland (súd v Gelderlande) návrh, aby na jednej strane rozhodol, že chuť Heksenkaas je vlastným duševným výtvorom výrobcu, a preto požíva ochranu podľa autorského práva v zmysle § 1 autorského zákona, a na druhej strane, že chuť produktu vyrábaného spoločnosťou Smilde predstavuje rozmnožovanie tohto diela. Navrhla tiež, aby tento súd uložil spoločnosti Smilde povinnosť zdržať sa akéhokoľvek zásahu do jej autorského práva vrátane ukončenia výroby, nákupu, predaja a akéhokoľvek iného uvádzania na trh produktu s názvom „Witte Wievenkaas“.

19 V rozsudku z 10. júna 2015 Rechtbank Gelderland (súd v Gelderlande) konštatoval, že bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o otázke, či chuť Heksenkaas môže byť chránená na základe autorského práva, musia byť nároky spoločnosti Levola v každom prípade zamietnuté, keďže táto spoločnosť neuviedla, na základe akých prvkov alebo akej kombinácie prvkov možno tomuto výrobku priznať jemu vlastné originálne vlastnosti a osobitosť.

20 Levola podala proti tomuto rozsudku odvolanie na vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

21 Uvedený súd sa domnieva, že centrálnou otázkou položenou v prejednávanej veci je otázka, či možno chuť potraviny chrániť podľa autorského práva. Dodáva, že účastníci konania vo veci samej zastávajú diametrálne odlišné postoje k tejto otázke.

22 Podľa spoločnosti Levola možno chuť potraviny kvalifikovať ako literárne, vedecké alebo umelecké dielo chránené podľa autorského práva. Levola sa analogicky odvoláva predovšetkým na rozsudok Hoge Raad der Nederlanden (Najvyšší súd Holandska) zo 16. júna 2006, Lancôme (NL:HR:2006:AU8940), v ktorom tento súd v zásade pripustil možnosť priznať autorské právo k vôni parfumu.

23 Naopak podľa spoločnosti Smilde nie je ochrana chutí v súlade so systémom autorského práva, ktoré sa týka iba výtvorov, ktoré možno vnímať zrakom alebo sluchom. Okrem toho sklon potraviny podliehať skaze a subjektívna povaha vnímania chuti bránia tomu, aby bola chuť potraviny kvalifikovaná ako dielo, ktoré je chránené podľa autorského práva. Navyše výlučné práva autora diela duševného vlastníctva a obmedzenia, ktorým tieto práva podliehajú, sú na chute prakticky nepoužiteľné.

24 Vnútroštátny súd uvádza, že Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) kategoricky vylúčil možnosť priznať vôni ochranu podľa autorského práva, konkrétne vo svojom rozsudku z 10. decembra 2013 (FR:CCASS:2013:CO01205). Judikatúra najvyšších vnútroštátnych súdov v rámci Európskej únie je teda nejednotná, pokiaľ ide o otázku ochrany vône podľa autorského práva, ktorá je analogická otázke položenej v prejednávanej veci.

25 Za týchto okolností Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (Odvolací súd Arnhem-Leuvarde, Holandsko) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. a) Bráni právo Únie tomu, aby bola chuť potraviny ako vlastná duševná tvorba autora chránená podľa autorského práva? Predovšetkým:
b) Bráni ochrane podľa autorského práva skutočnosť, že výraz ‚literárne a umelecké diela‘ v článku 2 ods. 1 Bernského dohovoru, ktorý je záväzný pre všetky členské štáty Únie, síce zahŕňa ‚všetky výtvory z literárnej, vedeckej a umeleckej oblasti bez ohľadu na spôsob alebo formu ich vyjadrenia‘, ale príklady uvedené v danom predpise sa vzťahujú iba na diela, ktoré možno vnímať zrakom a/alebo sluchom?

c) Bráni (možný) sklon potraviny podliehať skaze a/alebo subjektívna povaha vnímania chuti tomu, aby bola chuť potraviny kvalifikovaná ako dielo chránené podľa autorského práva?
d) Bráni systém výlučných práv a obmedzení v článkoch 2 až 5 smernice [2001/29] tomu, aby bola chuť potraviny chránená podľa autorského práva?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku písm. a):
a) Ktoré požiadavky musia byť splnené, aby mohla byť chuť potraviny chránená podľa autorského práva?
b) Je ochrana chuti potraviny podľa autorského práva založená jedine a výhradne na chuti ako takej alebo (aj) na receptúre potraviny?
c) Aký je rozsah argumentačného bremena na strane účastníka, ktorý v konaní (o porušení práv) uvádza, že vytvoril chuť potraviny, ktorá je chránená podľa autorského práva? Môže sa tento účastník konania uspokojiť s tým, že sudcovi vnútroštátneho súdu predloží v rámci konania potravinu, aby si tento sudca ochutnaním a ovoňaním vytvoril vlastný názor, či chuť potraviny spĺňa požiadavky na ochranu podľa autorského práva? Alebo má žalujúca strana (prípadne tiež) predložiť opis kreatívnych rozhodnutí, ktoré súvisia s kompozíciou chuti, a/alebo receptúru, na základe ktorej treba chuť považovať za vlastnú tvorivú duševnú činnosť autora?
d) Ako má sudca vnútroštátneho súdu v konaní o porušení práv určiť, či sa chuť potraviny žalovaného účastníka konania zhoduje s chuťou potraviny žalujúceho účastníka konania, takým spôsobom, že ide o porušenie autorského práva? Je v tejto súvislosti relevantné (aj) to, či sa celkové dojmy z oboch chutí zhodujú?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

26 Smilde tvrdí, že tento návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný z dôvodu, že žaloba vo veci samej sa mala v každom prípade zamietnuť. Levola totiž nespresnila prvky produktu Heksenkaas, na základe ktorých sa možno domnievať, že ide o vlastnú duševnú tvorbu autora.

27 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prislúcha výlučne vnútroštátnym súdom, ktoré veci prejednávajú a ktoré musia prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti konkrétneho prípadu posúdili potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok položených Súdnemu dvoru. Preto v prípade, že sa predložené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudky z 10. marca 2009, Hartlauer, C-169/07, EU:C:2009:141, bod 24, a z 1. júla 2010, Sbarigia, C-393/08, EU:C:2010:388, bod 19).

28 Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v právnom a skutkovom rámci, ktorý tento súd vymedzí na svoju zodpovednosť a ktorého presnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia ich relevantnosti. Odmietnutie Súdneho dvora rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania podanom vnútroštátnym súdom je možné len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na položené otázky (rozsudky z 24. júna 2008, Commune de Mesquer, C-188/07, EU:C:2008:359, bod 30 a citovaná judikatúra, ako aj z 21. mája 2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, bod 29).

29 S prihliadnutím na údaje poskytnuté vnútroštátnym súdom sa nemožno domnievať, že položené otázky nijako nesúvisia s existenciou či predmetom sporu vo veci samej, alebo že sa týkajú hypotetického problému. Samotná skutočnosť, že prvostupňový súd, ktorého rozhodnutie bolo pred vnútroštátnym

súdom napadnuté, dospel na rozdiel od tohto vnútroštátneho súdu k záveru, že v spore, ktorý mu bol predložený, môže rozhodnúť bez vyriešenia prejudiciálnej otázky, či chuť potraviny môže byť predmetom ochrany podľa autorského práva, nemôže viesť k odlišnému záveru.

30 Treba navyše konštatovať, že vnútroštátny súd podľa článku 94 rokovacieho poriadku predložil Súdnemu dvoru skutkové a právne okolnosti potrebné na poskytnutie odpovede na položené otázky.

31 Za týchto podmienok sú položené otázky prípustné.

O prvej otázke

32 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa smernica 2001/29 má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby chuť potraviny bola chránená autorským právom podľa tejto smernice a aby sa vnútroštátna právna úprava vykladala tak, že umožňuje priznať takej chuti ochranu podľa autorského práva.

33 Smernica 2001/29 v tejto súvislosti vo svojich článkoch 2 až 4 stanovuje, že členské štáty stanovia súbor výlučných práv pre autorov k ich „dielam“ a vo svojom článku 5 uvádza rad výnimiek a obmedzení týchto práv. Uvedená smernica neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právo členských štátov pre stanovenie zmyslu a rozsahu pojmu „dielo“. Preto s prihliadnutím na požiadavky jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zásadu rovnosti, sa tento pojem má v zásade v celej Únii vykladať autonómne a jednotne (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. júla 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, body 27 a 28, ako aj z 3. septembra 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, body 14 a 15).

34 Z toho vyplýva, že chuť potraviny možno chrániť autorským právom podľa smernice 2001/29 iba v prípade, že takú chuť možno kvalifikovať ako „dielo“ v zmysle tejto smernice (pozri analogicky rozsudok zo 16. júla 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, bod 29 a citovanú judikatúru).

35 V tejto súvislosti na to, aby predmet mohol byť kvalifikovaný ako „dielo“ v zmysle smernice 2001/29, je potrebné, aby boli splnené dve kumulatívne podmienky.

36 Na jednej strane treba, aby dotknutý predmet bol originálny v tom zmysle, že predstavuje vlastný duševný výtvor jeho autora (rozsudok zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i., C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 97, ako aj citovaná judikatúra).

37 Na druhej strane kvalifikácia ako „dielo“ v zmysle smernice 2001/29 je vyhradená prvkom, ktoré sú vyjadrením takejto duševnej tvorivej činnosti (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. júla 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, bod 39, ako aj zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i., C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 159).

38 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci Únia nie je zmluvnou stranou Bernského dohovoru, je povinná podľa článku 1 ods. 4 zmluvy WIPO o autorskom práve, ktorej je zmluvnou stranou a ktorej vykonanie je cieľom smernice 2001/29, dodržiavať články 1 až 21 Bernského dohovoru (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. februára 2012, Luksan, C-277/10, EU:C:2012:65, bod 59 a citovanú judikatúru, ako aj z 26. apríla 2012, DR a TV2 Danmark, C-510/10, EU:C:2012:244, bod 29).

39 Podľa článku 2 ods. 1 Bernského dohovoru zahŕňajú literárne a umelecké diela všetky výtvory z literárnej, vedeckej a umeleckej oblasti bez ohľadu na spôsob alebo formu ich vyjadrenia. Navyše podľa článku 2 zmluvy WIPO o autorskom práve a článku 9 ods. 2 dohody o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva uvedenej v bode 6 tohto rozsudku, ktorá je tiež súčasťou právneho poriadku Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. marca 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, body

39 a 40), môžu byť predmetom ochrany podľa autorského práva vyjadrenia, a nie myšlienky, postupy, spôsoby prevádzkovania alebo matematické koncepcie ako také (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. mája 2012, SAS Institute, C-406/10, EU:C:2012:259, bod 33).

40 Pojem „dielo“ uvedený v smernici 2001/29 teda nevyhnutne predpokladá, aby bol predmet ochrany podľa autorského práva vyjadrený tak, že ho možno dostatočne presne a objektívne identifikovať, hoci toto vyjadrenie nemusí byť nutne trvalé.

41 Na jednej strane totiž orgány poverené dohľadom nad ochrannou výlučných práv, ktoré sú súčasťou autorského práva, musia mať možnosť jasne a presne rozpoznať takto chránené predmety. To isté platí pre jednotlivcov, najmä pre hospodárske subjekty, ktoré musia vedieť jasne a presne identifikovať predmety chránené v prospech tretích osôb, najmä konkurentov. Na druhej strane potreba odstrániť z procesu identifikácie chráneného predmetu všetky subjektívne prvky, ktoré poškodzujú právnu istotu, znamená, že tento predmet sa musí dať presne a objektívne vyjadriť.

42 Pokiaľ ide o chuť potraviny, chýba možnosť presnej a objektívnej identifikácie. Na rozdiel od literárneho, maliarskeho, filmového či hudobného diela, ktoré je presným a objektívnym vyjadrením, je totiž identifikácia chuti potraviny založená v podstate na pocitoch a chuťových pôžitkoch, ktoré sú subjektívne a premenlivé, pretože závisia najmä od faktorov súvisiacich s osobou, ktorá dotknutý produkt ochutnáva, ako sú jej vek, potravinové preferencie a stravovacie návyky, a od prostredia alebo kontextu, v ktorom sa tento produkt ochutnáva.

43 Okrem toho presná a objektívna identifikácia chuti potraviny, ktorá by ju pomocou technických prostriedkov umožnila odlíšiť od iných produktov tejto povahy, nie je za súčasného stavu vedeckého vývoja možná.

44 Na základe všetkých predchádzajúcich úvah treba teda dospieť k záveru, že chuť potraviny nemožno v zmysle smernice 2001/29 kvalifikovať ako „dielo“.

45 Vzhľadom na požiadavku, pripomenutú v bode 33 tohto rozsudku, týkajúcu sa jednotného výkladu pojmu „dielo“ v celej Únii, treba tiež dospieť k záveru, že smernica 2001/29 bráni tomu, aby sa vnútroštátna právna úprava vykladala spôsobom, ktorý chuti potraviny priznáva ochranu podľa autorského práva.

46 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať, že smernica 2001/29 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby chuť potraviny bola chránená autorským právom podľa tejto smernice a aby sa vnútroštátna právna úprava vykladala spôsobom, ktorý umožňuje priznať takej chuti ochranu podľa autorského práva.

O druhej otázke

47 So zreteľom na odpoveď na prvú prejudiciálnu otázku nie je potrebné odpovedať na druhú prejudiciálnu otázku.

O trovách

48 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby chuť potraviny bola chránená autorským právom podľa tejto smernice a aby sa vnútroštátna právna úprava vykladala spôsobom, ktorý umožňuje priznať takej chuti ochranu podľa autorského práva.

Podpisy